

РЕШЕНИЕ

№ 19503

гр. София, 20.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 83 състав, в
публично заседание на 20.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Милева

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **2208** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 112, ал. 1, т. 4 от Закона за здравето (ЗЗ).

Образувано е по жалба на „СОФ Кънект“ АД със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], представявано от Изп. директор Х. К. Пенто, чрез юриск. А. К. срещу Експертно решение № 00004 - 001 от 07.01.2026 г. на Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК).

В жалбата се излагат твърдения, че решението е неправилно, незаконосъобразно и немотивирано, както и издаденият болничен лист. Релевират се доводи, че с цел гарантиране на законосъобразността на издадения индивидуален административен акт и принципа на служебното начало, НЕЛК е била длъжна да събере служебно доказателства, дори и да не са посочени от страните, или да приеме представените от жалбоподателя нови факти, относими към законосъобразността на индивидуалния административен акт, стига да са съществували, но да не са били известни към момента на издаване на обжалвания акт. Твърди, че фактите и обстоятелствата, свързани със здравословното състояние се изследват към момента на издаване на обжалвания болничен лист, което не е сторено от административния орган. Сочи се, че съгласно чл. 9, ал. 4 Наредба за медицинската експертиза /НМЕ/, болничен лист за минало време се издава само след предварителен преглед на болния, като изключение се допуска най-много до два дни в случай на тежки остри или изострени хронични заболявания, когато при прегледа се установи, че лицето е боледувало и е било в състояние на реална временна неработоспособност, но не е било възможно да бъде извършен преглед, който да я установи. Причините, които са

довели до неизвършването на прегледа задължително се мотивират в амбулаторния лист и изрично се посочват в графа "бележки" на болничния лист. Разпоредбата на чл. 9, ал. 4 НМЕ е императивна и не допуска каквито и да са отклонения от предписаното в нея правило за поведение и в частност задължителните записи/атрибути в болничния лист, поради което и се твърди, че всяко едно отклонение/нарушаване на разпоредбата е основание за незаконосъобразност на издадения болничен лист като индивидуален административен акт. Поради неспазването на тази разпоредба, издаденият болничен лист е незаконосъобразен според жалбоподателя. Моли се за отмяна на решението на НЕЛК и да се потвърди решението на ТЕЛК като правилно и законосъобразно. Претендира юриск. възнаграждение.

Ответника по жалбата – НЕЛК в представен писмен отговор оспрова жалбата и изразява становище за нейната неоснователност. Претендира разноски.

Заинтересованата страна И. В. Ш. лично и чрез своя процесуален представител в писмен отговор и в съдебно заседание изразява становище за неоснователност на жалбата. Твърди, че видно от приложените към преписката по повод атакуваното решение на НЕЛК доказателства, са извършвани множество прегледи и изследвания, при които е поставена диагнозата на заболяването и е назначено лечение. Сочи се, че Ш. е с тежко професионално хронично заболяване от 2014 г. - дискова херния L4L5, с доказани 3 протрузии и сколиоза на гръбначния стълб, както и други находки и на двата крака, състояние, което се влошава устойчиво. Посочва, че и в момента тече поддържащо лечение, вкл. и физиотерапия и същият е чест посетител на неврологични специалисти. Моли се за присъждане на сторените по делото разноски.

Заинтересованите страни ТЕЛК - Втори състав при II МБАЛ „София“ ЕАД, Териториално поделение на НОИ – С. град, Агенция за хора с увреждания и Регионална дирекция „Социално подпомагане“ - С. град не изразяват становище.

Заинтересованата страна „АИППМП ВИА“ ЕООД, чрез своя управител С. И., явява се лично и излага съображения, че жалбата е неоснователна. Посочва, че И. Ш. има пролапс на 5-и лумбален прешлен и неговите физически възможности са ограничени.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, във връзка с доводите и съображенията на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

По преписката е приложен болничен лист № Е. от 02.09.2025 г., издаден от лечебно заведение „АИППМП ВИА“ ЕООД, а прегледът е извършен от д-р С. И.. Със същия на И. Ш. е определена временна неработоспособност за периода от 02.09.2025 г. до 15.09.2025 г., дължаща се на диагноза „Увреждания на лумбо-сакралните коренча, неклассифицирани другаде“, като е предписан режим на лечение: свободен – без право да напуска населеното място. На същият е издадено медицинско направление за физикална и рехабилитационна медицина. На 09.09.2025 г. Ш. е изпратен за консулт със специалист нервни болести.

На 12.09.2025 г., ЗОЛ отново е посетил личния си лекар с болки, поради което и му е назначено допълнително лечение.

На 17.09.2025 г. е извършен нов преглед, като лицето е изпратено на ЛКК като се приема, че следва да се издаде нов болничен лист от 16.09.2025 г. до 15.10.2025 г. Такъв е издаден под №Е. от 17.09.2025 г., подписан от тримата членове на ЛКК. Режим на лечение домашен-амбулаторен.

Към медицинското досие на Ш. са приложени многобройни изследвания, консулти с невролози, епикризи. На лицето има издадено ЕР от 01.06.2015 г., на ТЕЛК за общи заболявания при V МБАЛ С., с което е прието 31% т.н.р. с водеща диагноза „Увреждания на междупрешленните дискове в поясния и другите отдели на гръбначния стълб с радикулопатия“ и „Лумбална спондилоза и остеохондроза. Дискова протрузия L3 L4. Дискова херния L5 S1. Радикулопатия L4 L5 в ляво. А.. Хипертония I-II ст.

Срещу издадения болничен лист от 17.09.2025 г. е подадена жалба от работодателя „СОФ Кънект“ АД, с който е поискано да бъде преразгледана правомерността на издадения болничен лист за временна нетрудоспособност и се моли за неговата отмяна.

В жалбата до ТЕЛК се развиват доводи, че липсват доказателства за здравословното състояние на лицето и за наложилото продължаване на болничния лист за срока на временна нетрудоспособност с нови 30 календарни дни. Счита, че е допуснато нарушение на чл.9, ал.4 от НМЕ. Моли се за отмяна на болничния лист. Моли се да бъде извършена експертиза на неработоспособността и здравословното състояние на И. Ш..

Издадено е Експертно решение № 00450-128 от 02.10.2025 г. на ТЕЛК към II МБАЛ „София“ ЕАД, с което е отменен болничен лист №Е. от 17.09.2025 г. издаден от ЛКК. Решението на ТЕЛК е взето само по документи без извършен преглед на лицето и е прието, че неправомерно е издаден болничния лист по процедурата във връзка с чл9, ал.4, с антидатиране за минал период.

Срещу процесното решение е подадена жалба от И. В. Ш. до НЕЛК. Излагат се съображения за неправилност на ЕР на ТЕЛК и се моли същото да бъде отменено. Прави се искане за насрочване на дата за лично явяване на Ш. пред комисията.

Последвало е издаване на оспореното в настоящото производство Експертно решение № 00005 - 001 от 07.01.2026 г. на специализиран състав по вътрешни, хирургични и нервни и ССЗ при НЕЛК, с което е отменено ЕР № 00450-128 от 02.10.2025 г. на ТЕЛК и е потвърден БЛ №Е..

Решението на НЕЛК е постановено по документи. Комисията се е позовала на приложен Медицински протокол от ЛКК №786 от 17.09.2025 г. и амбулаторен лист от председателя на ЛКК с диагноза: „Увреждане на междупрешленните дискове в поясния и другите отдели на гръбначния стълб с радикулопатия“ от 17.09.2025 г. Като анамнеза е вписано - Болка в поясна област в дясно и десен крак. Позовал се е и на епикриза от болнично лечение, където е установена дискова херния на ниво L4-5. Обективно състояние Н.+; Изгладена поясна лордоза; Болезненост на ниво L5-S1 паравертебрално в дясно; Болезненост на точките на В. за н. исшиадикус в дясно Ласег + на 60 градуса в дясно. На следващо място е направено позоваване на амбулаторен лист издаден от специалист-невролог от 12.09.2025 г. с диагноза: „Увреждане на междупрешленните дискове в поясния и другите отдели на гръбначния стълб с радикулопатия“ с анамнеза и статус, включени в Медицинския протокол на ЛКК, като прегледът е осъществен преди явяване пред ЛКК. В МЕД са приложени още: Епикриза от Нервна клиника от УМБАЛ "Св. И. Р." - [населено място] с диагноза: Дискогенна радикулопатия L5, S1b ляво. Лумбална спондилоза и остеохондроза от 18.12.2014 г.; Епикриза от Нервна клиника от Т. болница- [населено място] с диагноза: Увреждане на лумбосакрални коренчета в ляво от 30.01.2015 г.; Епикриза от Нервна клиника от Т. болница - [населено място] с диагноза: Увреждане на лумбосакрални коренчета. Д. лумбосакрална радикулопатия L4-5. Дискови протрузии. Медианна дискова херния L4-5 от 11.07.2018 г.

Административния орган е приел, че тези документи, както и предходни амбулаторни листи от невролог потвърждават давността на неврологичното заболяване.

Проведена е МРТ на лумбален сегмент по време на БЛ - 30.09.2025 г. - Сколиотична деформация на гръбнака в лумбалния сегмент. На ниво L1/2 асиметричен бълджинг на диска с превалиране в дясно с високостепенна стеноза на неврофорамена от тази страна и коренчева компресия екстрафораминално. Фасетна артроза.

Болничен лист № Е. е продължение на първичен БК, регламентиращ отпуск до 15.09.2025 г., и започва от деня, в който лицето е следвало да се яви на работа, съгласно чл.9 ал.1 е посочено в решението.

Допълнително на ръка в комисията е внесено на 17.11.2025 г. ЕМГ от 13.11.2025 г. със заключение: ЕМГ данни за проксимална преднокоренчева увреда на L4-L5-Ec1 двустранно, по асиметричен тип като при канал стеноза, най-тежка за L5 коренче в ляво.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в преклузивния срок за оспорване. Същата е депозирана от надлежна страна, доколкото „СОФ Кънект“ АД е работодател, респ. осигурител на И. В. Ш. към момента на посочената дата в болничния лист – 16.09.2025 г.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Според чл. 146, вр. чл. 168 АПК съдът следва да провери актът издаден ли е от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните и процесуалноправните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното ЕР е постановено от компетентен орган - НЕЛК, специализиран състав по Вътрешни, хирургични, нервни и ССЗ - арг. чл. 49, ал. 1 /ПУОРОМЕРКМЕ/, определен съобразно диагнозата по И. Ш., Раздел IV и Част Седма от Приложение № 1 към чл. 63, ал. 1 от Наредбата за медицинските експертизи /НМЕ/, по аргумент от разпоредбата на чл. 49, ал. 1 от (ПУОРОМЕРКМЕ), съгласно която НЕЛК се произнася с мотивирано експертно решение, постановено от специализиран състав, определен съобразно водещата диагноза. Консултациите на останалите специализирани състави се вписват в експертното решение и са неразделна част от мотивите му - чл. 49, ал. 2 ПУОРОМЕРКМЕ.

Заболяванията на опорно-двигателния апарат от Приложение № 1 към чл. 63, ал. 1 от Наредбата за медицинските експертизи /НМЕ/, степента на намалената работоспособност при мускулни и сухожилни наранявания се основава на функционалните нарушения и на оценката на съдовата и неврологичната симптоматика. Според Раздел IV - Гръбначни и тазови увреди, в Забележка е посочено - уврежданията на междупрешленните дискове без ортопедичен функционален дефицит се оценяват според неврологичните усложнения по част 7. Съгласно Част Седма - Нервни болести, т. 15 Д. заболявания (дискова херния, дискова протрузия и състояния, водещи до хронично персистиращи радикулопатии) в зависимост от неврологичния дефицит. Изложеното категорично обосновава извода, че дори и в раздел на опорно-двигателния апарат заболяването на Ш. - увреждания на междупрешленните дискове в поясния и другите отдели на гръбначния стълб с радикулопатия, в посочените случаи се оценяват според неврологичните усложнения. Изрично в

Раздел IV - Гръбначни и тазови увреди, в Забележка е посочено - уврежданията на междупрешленните дискове без ортопедичен функционален дефицит се оценяват според неврологичните усложнения по част 7. Именно определящи са неврологичните усложнения, както е в случая.

В настоящото ЕР водещата диагноза е увреждания на междупрешленните дискове в поясния и другите отдели на гръбначния стълб с радикулопатия, което предопределя произнасянето на специализиран състав по Вътрешни, хирургични, нервни и ССЗ.

Съгласно чл. 43, т. 1 от ПУОРОМЕРКМЕ, специализираните състави на НЕЛК се произнасят по обжалваните решения на ТЕЛК въз основа на медицинската документация към момента на постановяване на обжалваното решение. В конкретната хипотеза специализираният състав на НЕЛК се е произнесъл въз основа на приложената медицинска документация. Решението е подписано от председателя и членовете на състава. Спазено е и изискването на чл. 18, ал. 3 от посочения правилник в специализирания състав да бъдат включени не по-малко от трима лекари заедно с неговия председател. От изложеното е видно, че оспореното решение на НЕЛК се явява постановено при наличието на материална, териториална и предметна компетентност.

Редът и условията за извършване на експертиза са установени в чл. 101 и следващи от Закона за здравето, ПУОРОМЕРКМЕ и Наредбата за медицинската експертиза. Съгласно приложимата норма на чл. 45, ал. 5 от ПУОРОМЕРКМЕ при обжалване на експертни решения на ТЕЛК, при обжалване на решения на ТЕЛК по експертната на временната неработоспособност НЕЛК се произнася по всички приложения от жалбоподателя болнични листове, които са обсъждани в решението на ТЕЛК.

Актовете на експертната на работоспособността, включително и експертните решения на НЕЛК, имат двояк характер - от една страна те са експертно заключение за здравословното състояние, респ. за работоспособността на освидетелстваното лице, а от друга страна са индивидуални административни актове, въз основа на които за това лице възникват определени права (например за отпуск за временна неработоспособност, трудоустрояване, съответните обезщетения, пенсиониране и т. н.). Въпросите, свързани с диагностициране на заболяванията, включително с оглед конкретните симптоми, резултати от прегледи, изследвания и т.н., несъмнено представляват въпроси от областта на медицината, за които се изискват специални познания. Определящо за материалната законосъобразност на ЕР на НЕЛК в частта относно оценката на работоспособността, доколкото то има характер на медицинско заключение, е постановяването му при вярно отразяване здравословното състояние на освидетелстваното лице към момента на освидетелстването.

Експертното решение е постановено в установената в чл. 4 от НМЕ форма - по образца, утвърден от министъра на здравеопазването.

Спорния въпрос по делото е дали при наличната медицинска документация в хода на административното производство, НЕЛК правилно е достигнал до заключение, че здравословното състояние на лицето към момента на издаване на болничния лист от страна на ЛКК е обосновано да бъде прието, че не съответства на изискванията състоянието да бъде квалифицирано като водещо до временна неработоспособност.

Легална дефиниция за "временна неработоспособност" се съдържа в § 1, т. 34 от ДР на Закона за здравето и чл. 6, ал. 1 от НМЕ, която предвижда, че временната неработоспособност е състояние, при което осигуреното лице не може или е възпрепятствано да работи поради: остро, подостро или обострено хронично общо заболяване; злополука; професионална болест; лечение в чужбина; санаторно-курортно лечение; належащ медицински преглед или изследване; карантина; отстраняване от работа по предписание на здравните органи; гледане на болен или на карантиниран член от семейството; належащо придружаване на болен член от семейството за медицински преглед; изследване или лечение в същото или в друго населено място, в страната или в чужбина, бременност и раждане; гледане на здраво дете, до 12-годишна възраст, върнато от детско заведение или училище, поради карантина на заведението или на училището, или на отделна група или клас в него, или поради карантина на детето. Актът, с който се установява временната неработоспособност е болничният лист. Последният, по своя характер е административен акт и издаването му доказва установената от съответния орган на медицинската експертиза временна неработоспособност, причината за същата, нейната продължителност, а също и правото на отпуск за временна неработоспособност.

Съобразно разпоредбата на чл. 27, ал. 1 от ПУОРОМЕРКМЕ, ЛКК взема решение по здравословното състояние на лицата след задължителен клиничен преглед и представен документ за самоличност. От медицинското досие на лицето се установява, че в издаден А. лист от 02.09.2025 г., от -9.09.2025 г., от 10.09.2025 г., от 17.09.2025 г. и други катовъв всичките е посочена основна диагноза Увреждания на междупрешленните дискове в пояснения и други отдели на гръбначния стълб с радикулопатия – МКБ М51.1. В текста на чл. 23, ал. 1, т. 1 от ПУОРОМЕРКМЕ е предвидено, че при извършване на медицинската експертиза на временната неработоспособност, лекуващият лекар следва да прави преценка за здравословното състояние на болния и на неговата работоспособност, въз основа на клиничен преглед, резултатите от направените изследвания, заключенията на консултантите, характерът на работата и условията на труд на болния.

Съгласно чл. 24, т. 1 от ПУОРОМЕРКМЕ лекарската консултативна комисия освидетелства лицата за продължаване на отпуск за временна неработоспособност над 14 дни за едно или повече заболявания без прекъсване, какъвто е настоящия случай.

Оспореното ЕР на НЕЛК с което е отменено решението на ТЕЛК не противоречи и на приложимите материалноправни норми, тъй като Законът за здравето (чл. 101 - чл. 113) очертава основните елементи на правната уредба на медицинската експертиза на работоспособността, докато принципите и критериите, както и редът за нейното извършване са определени в НМЕ.

Съдът намира, че не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила при постановяване на процесното ЕР на НЕЛК. Оспорваното решение на НЕЛК е постановено по документи. С него се проверява

законосъобразност на ЕР на ТЕЛК в частта относно съществуването на предпоставки за издаването на болничен лист от 17.09.2025 г. Това кореспондира с регламентираното в чл. 50, ал. 1 от ПУОРОМЕРКМЕ правило, според което Националната експертна лекарска комисия се произнася въз основа на медицинската и друга документация както и въз основа на информацията в електронните здравни записи на лицата в Националната здравноинформационна система.

Определящо за материалната законосъобразност на ЕР на НЕЛК в частта относно оценката на работоспособността, доколкото то има характер на медицинско заключение, е постановяването му при вярно отразяване здравословното състояние на освидетелстваното лице към момента на освидетелстването което е сторено в случая и описано в ЕР на НЕЛК.

В случая се оспорва датата на издаване на болничния лист и че липсват доказателства налагащи издаването му за минал период.

Болничен лист № Е. е издаден като продължение на предходен болничен лист, който е бил от 02.09.2025 г. до 15.09.2025 г., като оспорения болничен лист е издаден от ЛКК на 17.09.2026 г., но неработоспособността започва от дата 16.09.2025 г., т.е. е за един ден по рано от издаването му. Съгласно чл. 9, ал.4 от НМЕ — "Болничен лист за минало време без предварителен преглед на болния не се издава. Изключение се допуска най-много до два дни в случаи на тежки остри или изострени хронични заболявания, когато при прегледа обективната находка, отразяваща естеството и стадия на даденото заболяване, доказва, че лицето е боледувало и е било в състояние на временна неработоспособност, но прегледът не е могъл да бъде извършен. В тези случаи причините за неизвършения предварително преглед задължително подробно се мотивират в амбелаторен лист и се отбелязват в графа „бележки" на болничния лист."

Отпускът поради временна неработоспособност се оформя с болничен лист по образец, който се издава за времето от първия ден на настъпване на временната неработоспособност до нейното възстановяване или до установяване на трайно намалена работоспособност от ТЕЛК, независимо от това, дали по него ще се плати парично обезщетение, с изключение на случаите по чл. 9, ал. 1 и ал. 4 (чл. 6, ал. 2 и ал. 3 НМЕ) /както се посочи и по-горе/. Според общото правило на чл. 9, ал. 1 НМЕ болничният лист се издава в деня, в който се установи временната неработоспособност. В ал. 4 на чл. 9 НМЕ е въведена забрана за издаване на болничен лист за минало време без предварителен преглед на болния, освен в изрично и изчерпателно указаните случаи.

В случая, след като е извършен първичен преглед на И. Ш., документиран в няколко амбулаторни листа е извършен и вторичен преглед, който не е установил промяна в състоянието му, поради което същият е насочен към ЛКК за експертиза на работоспособността на дата 17.09.2025 г. На тази дата, ЛКК в Медицински протокол №786 е документиран неработоспособността и е издал БЛ № Е. за 30 дни, със задна дата, считано от 16.09.2025 г. Издаването на БЛ със задна дата е уредено в чл. 9, ал. 1 от НМЕ, тъй като се касае за БЛ продължение, каквато е и настоящата хипотеза. В случая не е приложима сочената от жалбоподателя разпоредба на чл. 9, ал. 4 от НМЕ, когато БЛ се издава за минало време само в рамките на два дни. Продължението на БЛ за временна неработоспособност, "започва задължително от деня, в който лицето е следвало да се яви на работа по предхождащия болничен лист.". Работодателят е разполагал с първия БЛ, изтичащ на 15.09.2025 г., така че твърдението му, че следващия БЛ е с неправилно посочена дата не почива на нормативната уредба, касаеща медицинската документация относно работоспособността.

Следва да се посочи, че обстоятелството, че става въпрос за продължение на предходен болничен лист не се оспорва.

Предвид гореизложеното, жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Относно разноските: Предвид изхода на делото, на жалбоподателя не следва да бъдат присъдени разноски. Ответникът претендира юриск.възнаграждение, поради което с оглед изхода на спора, му се дължи юриск. възнаграждение в минимален размер от 102,26 евро определен съгласно чл. 143, ал. 3 АПК вр.с чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ / изм. - ДВ, бр. 53 от 2025 г., в сила от 01.10.2025 г/. Заинтересованата страна И. Ш. също претендира разноски поради което и с оглед изхода на спора по арг от чл. 143, ал. 4 АПК следва да му се присъди заплатено адв. възнаграждение в размер на 300 евро. Мотивиран от изложеното, на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, 83-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба на „СОФ Кънект“ АД със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], представлявано от Изп. директор Х. К. Пенто срещу Експертно решение № 00004 - 001 от 07.01.2026 г. на Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК).

ОСЪЖДА „СОФ Кънект“ АД ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], представлявано от Изп. директор Х. К. Пенто да

заплати на Национална експертна лекарска комисия /НЕЛК/ на осн. чл. 143, ал. 3 АПК юрисконсултско възнаграждение в размер на 102,26 евро.

ОСЪЖДА „СОФ Кънект“ АД ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], представлявано от Изп. директор Х. К. Пенто да заплати на И. В. Ш. ЕГН [ЕГН] на осн чл. 143, ал. 4 АПК разноски в размер на 300 евро.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от съдебния акт да се изпрати на страните.

Съдия: